



ANTÒNIA VICENS, SOLITÀRIA AMB SOMNIS

## El cor d'una caçadora solitària

Antònia Vicens acaba de veure publicada en les darreres setmanes la seua novel·la «Terra seca», finalista del darrer Premi «Ramon Llull». Des de la seua botiga d'andròmines, a la part vella de Mallorca, parla de la seua literatura i enllesteix una ultimíssima obra eròtica.

Francesca Sastre

**P**oc temptada pel *show business* literari, Antònia Vicens escriu a l'ombra de la seua botiga a la part vella de Mallorca. Descriu personatges tancats en ells mateixos, amb un cert deix de desesperança.

Presonera entre els *souvenirs*, una mica nostàlgics, l'escriptora es sent menys vulnerable als ulls dels altres. «Els lectors no haurien de conèixer mai com són realment els autors. Jo m'he sentit decebuda», em confessa mentre els turistes miren amb curiositat les carretes dels prestatges.

L'any 1967 irrompé dins el panora-

ma literari amb la seua primera novel·la, *39° a l'ombra*, guanyadora del Premi Sant Jordi.

25 anys, en aquells moments. Escriu des d'un hotel a Cala d'Or, entre les primeres onades del turisme i l'exploració. Un any abans havia aconseguit publicar un recull de contes, *Banc de fusta*, gràcies a un premi que li permeté no haver de seguir el calvari dels autors joves, d'una editorial a l'altra.

De llavors ençà ha publicat *Material de fulletó* (1970), *La festa dels morts* (1974), *La santa* (1980), *Primera comunió* (1980), *Gelat de maduixa* i ara, *Terra seca*, finalista del setè premi «Ramon Llull».

Asseguda al tamboret, entre llunes de matxé, ventalls de marabú i siurells penjats a la paret, escriu una aventura eròtica per encàrrec d'una revista.

«Ho trob molt divertit. Saps, deu ser molt difícil escriure una cosa immoral. ¿Què és en realitat? No acab de saber on comença i on acaba la immoralitat. El que per a un és anormal a l'altre li pot parèixer molt natural. Amb un conte d'aquests cada setmana, podria viure de la literatura. Una narració breu, sí que la puc fer per encàrrec. Una novel·la, no. No m'hi veig escrivint de 9 a 10 en un despatx».

—¿I quina perversió has triat aquesta setmana?

—Bé, en realitat és la història d'un home que decideix deixar la dona de vacances d'estiu a un hotel, mentre ell es pren les seves a la ciutat amb la intenció de lligar. Al final tot li surt malament i, quan busca la seva dona a l'hotel, li contesta un home al telèfon, amb la qual cosa s'adona que la que ha lligat és ella.

—*També hi ha un home que fracassa al teu darrer llibre. Supòs que no es tracta de coincidències.*

—Bé, a *Terra seca* hi ha la història d'un polític acabat, com molts d'aquells que durant el franquisme volien fer molt i després acabaren venent-se al poder. D'exemples, crec que en podem trobar a Mallorca. A mi m'interessaven els temes actuals.

—*¿I la set, que també hi és present..?*

—Hi ha animals i plantes que moren per falta d'aigua. Podríem dir que això és la desesperança mateixa dels personatges. Tots tenim somnis que no sempre es compleixen, per petits que siguin. Jo mai no he estat una persona esperançada amb els canvis psicològics.

—*¿I quin és el somni pendent d'Antònia Vicenç?*

—Escriure una gran novel·la. De les que es fan un pic cada cent anys. Jo m'emborratxo amb la prosa d'un Joyce o d'Alejo Carpentier, més que no pas amb un tassó de whisky. El poder de manejar les paraules és el que en realitat compta. Històries, tothom en pot comptar.

—*Fa la impressió que has triat l'escriptura com la millor aventura per a una persona solitària amb somnis...*

—Jo sempre he tingut una actitud solitària molt marcada. Escriure té l'avantatge de fer-se en soledat. Només necessites un quadern i un bolígraf.

—*¿Segur que tens Amstrad!*

—Sí, però només l'utilitzo per jugar amb el meu fill.

—*¿Et consideres autodidacta, si és que hi ha algun escriptor que no ho sigui?*

—El meu cas és el d'una escriptora que va començar totalment desculturitzada al vint anys. Jo vivia a Santanyí. Allà no hi havia ni una sola biblioteca. L'únic que es podia llegir eren vides de sants i màrtirs. Morb, molt de morb. A mi m'agradaven les *Moradas* de Santa Teresa. Somiar amb cels i morades, no hi havia res més. Jo estimava les paraules autèntiques del meu poble. Vaig decidir anar a Ciutat a estudiar els cursos de català de l'Obra Cultural Balear. Imagina't, a les meves esquesques la gent comentava que jo anava a veure algú en comptes d'estu-

diar. No entenien per què necessitava el català, si encara fos anglès... deien ells. L'aventura eren aquests cent quilòmetres de camí, sortir de Santanyí. No m'agradava el meu poble, el trobava injust. Per això, me'n vaig anar a Cala d'Or a buscar horitzons més amples, per dir-ho d'una manera agradable. Va ser molt pitjor. Això que una dona treballés foravila era poc menys que ser una puta. Però jo sempre he mantingut el cap molt alt, lluitant entre els homes.

—*¿Com recordes aquell treball a la costa de Cala d'Or?*



«Jo sempre he tingut una actitud solitària molt marcada».

—La meua feina era de recepcionista, molt agradable. Però era un món terrible. D'una banda, les terrasses amb els turistes bronzinats, els halls i els llums; i ells prenent el te. De l'altra, les cambres del personal, la cuina. En lloc de persones, vivien com animals. Als hotels s'aprofitaven de la ignorància de la gent. Hi havia cambres que no havien vist mai una forquilla, ni es podien imaginar què era una reivindicació. A 39º a l'ombra explico aquesta història.

—*Les converses amb Bernat Vidal Tomàs et van animar a tirar endavant amb la literatura...*

—Em va ajudar moltíssim. Jo l'anava a veure a la farmàcia. Em vaig atrevir a contar-li els meus somnis, i ell em va animar a seguir endavant. Li robàvem molt de temps, ell era un erudit. Per allà passaven Camilo José Cela, Blai Bonet, al qual va ajudar molt, encara que ell no ho ha reconegut mai. Baltasar Porcel, en els seus primers temptejos literaris. Mira, en Bernat Vidal Tomàs, ara farà setze anys que és mort. Va morir quan jo complia els

trenta, el mateix dia, i encara li tenc una gran estima. Era com un patriarca, un home d'una ironia finíssima, intel·ligent. Un litúrgic i un místic, però no en el sentit ortodox, tot el contrari.

—*Els crítics acostumen a posar-te com a capdavantera del boom literari de narrativa mallorquina. ¿Tu et sents com un cas paradigmàtic d'aquesta generació dels setanta?*

—No ho sé, això és cosa dels crítics, que posen etiquetes. Jo no m'he preocupat mai del que represent. No crec massa en les generacions literàries.

—*¿I a l'hora d'escriure, sents la ne-*

*cessitat d'estar al corrent de les novetats literàries, de provar noves tècniques?*

—Jo em sent molt lliure. I no em fa vergonya dir-ho, no em veig gens obligada a estar al corrent de tot. Segurament, si ho fes i escrivís a la premsa cada dia, no trobaria temps per escriure. Encara tenc molt a aprendre. Les modes passen. Jo estabesc amistats d'ànima amb llibres que em descobriren moltes coses, d'autors que no coneixeré mai. *El cor del caçador solitari*, de Carson McCullers, fou una de les primeres lectures de les que guardo molt record.

Quant a la tècnica, vaig fent provatures amb la prosa. *Gelat de maduixa* està pensada com un diari mental; per això no està puntuada, segueix un ritme nerviós de pensaments. En canvi, a *Terra seca*, la prosa és molt pausada. Succeeix un dissabte calorós: vaig imaginar que els pensaments també havien d'anar més lents pel xàfec. Puc jugar amb la prosa, però fer novel·la negra o històrica, com ara s'estila, no m'atreu. Crec que l'originalitat ve de dedins. □